

Чи можна проводити закупівлі згідно Закону в умовах воєнного стану?

Чимало замовників цікавляться питанням: чи можна проводити відкриті торги, спрощені закупівлі, переговорні процедури, тобто застосовувати норми Закону України «Про публічні закупівлі» (далі – Закон) під час воєнного стану? Тож у цьому матеріалі надамо відповідь на це запитання.

Чи забороняє Постанова № 169 застосовувати Закон?

Чіткої заборони Постанова Кабміну від 28.02.2022 № 169 (далі – Постанова № 169) не містить, адже відсутнє формулювання типу: «*під час дії воєнного стану в Україні замовникам забороняється застосовувати норми Закону*». З чого можна було б зробити висновок, що Постанова № 169 не забороняє застосування норм Закону.

Але підпункт 1 пункту 1 Постанови № 169 визначає, що **в умовах воєнного стану оборонні та публічні закупівлі товарів, робіт і послуг здійснюються без застосування процедур закупівель та спрощених закупівель, визначених Законом та Законом України «Про оборонні закупівлі».**

Оскільки вищезазначене формулювання не має рекомендаційного характеру, адже не містить слова «*може*», можемо дійти висновку, що **Постанова № 169 виключає застосування норм Закону, крім закупівель до 50 тис. грн.** Щодо цього більше читайте у статті [«Про закупівлі до 50 тис. грн, які не увійшли до Постанови № 169»](#).

А що каже Закон?

На сьогодні Закон не регулює закупівлі в умовах воєнного стану, крім абзацу 6 пункту 3 частини 2 статті 40 Закону, яким передбачено, що переговорна процедура закупівлі застосовується замовником як виняток у разі, якщо у замовника виникла нагальна потреба здійснити закупівлю у разі здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб оборони під час дії правового режиму воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях замовниками, визначеними у Законі України «Про оборонні закупівлі».

Але не для всіх замовників, а для замовників в розумінні Закону України «Про оборонні закупівлі», тобто визначених Кабінетом Міністрів України центральних органів виконавчої влади, інших державних органів, військових формувань, утворених відповідно до законів України.

Тому станом на 17.03.2022 зареєстровано два законопроекти про внесення змін до Закону, які і мають врегулювати дане питання:

<u>Законопроект № 7164 від 14.03.2022</u>	<u>Законопроект № 7163 від 14.03.2022</u>
<p>... Розділ Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» (Відомості Верховної Ради України, 2019 р., № 45, ст. 289 із наступними змінами) доповнити пунктом 3-7 такого змісту: «3-7. Установити, що положення даного Закону у період воєнного стану не застосовуються. Відновлення дії положень даного Закону відбувається після закінчення трьохмісячного періоду від дати відміни воєнного стану». ...</p>	<p>... Розділ Х «Прикінцеві та перехідні положення» доповнити пунктом 3-5 такого змісту: «3-5. Установити, що на період дії правового режиму воєнного стану в Україні особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених цим Законом, визначаються Кабінетом Міністрів України». ...</p>

Варто звернути увагу, що Комітет з питань економічного розвитку Верховної Ради України запропонував свої правки та пропозиції, а саме:

абзац 2 розділу I викласти в такій редакції:

«3-7. Установити, що положення цього Закону на період дії правового режиму воєнного стану не застосовуються до замовників в розумінні цього Закону.

Здійснення закупівель товарів, робіт і послуг на період дії цього Закону визначається Кабінетом Міністрів України.

Замовники під час здійснення закупівель товарів, робіт і послуг на період дії цього Закону повинні забезпечувати оприлюднення укладеного договору в електронній системі закупівель протягом п'яти робочих днів після його підписання».

пункт 1 розділу II викласти в такій редакції:

«1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування і діє на період дії правового режиму воєнного стану та протягом 90 днів з дня відміни дії правового режиму воєнного стану».

Тож чекаємо на рішення нашого Уряду, яким, сподіваємося, врегулюється питання застосування норм Закону в умовах воєнного стану.

Двічі не відбулися відкриті торги у зв'язку з відсутністю достатньої кількості тендерних пропозицій

— чи можна провести переговорну процедуру закупівлі?

Пунктом 1 частини 2 статті 40 Закону передбачено, що переговорна процедура закупівлі застосовується замовником як виняток у разі, якщо було двічі відмінено процедуру відкритих торгів, у тому числі частково (за лотом), через відсутність достатньої кількості тендерних пропозицій, визначеної цим Законом. При цьому предмет закупівлі, його технічні та якісні характеристики, а також вимоги до учасника процедури закупівлі не повинні відрізнятися від вимог, що були визначені замовником у тендерній документації.

Тобто замовник має право провести переговорну процедуру закупівлі, але наразі, в умовах воєнного стану, замовнику варто керуватися Постановою № 169, а саме: включити необхідний обсяг та предмет закупівлі у відповідний перелік і укласти прямий договір. Звертаємо увагу, що обсяг необхідно визначати такий, який необхідний на час воєнного стану, а не до кінця року.

Крім цього, пам'ятаймо про безпеку, не тільки нашу, а й усієї України. Якщо ви здійснюєте закупівлю для потреби, наприклад, військової частини, територіальної оборони тощо, то такі закупівлі взагалі не варто оприлюднювати в електронній системі закупівель до завершення воєнного стану.

Після нашої перемоги, у мирний час, замовник зможе застосувати своє право на проведення переговорної процедури закупівлі, якщо потреба в цьому предметі закупівлі залишиться та буде актуальною.

Двічі не відбулися спрощені закупівлі через відсутність учасників — чи можна укласти прямий договір згідно з пунктом 3 частини 7 статті 3 Закону?

Пунктом 1 частини 7 статті 3 Закону передбачено, що придбання замовником товарів, робіт і послуг, вартість яких дорівнює або перевищує 50 тис. грн та є меншою за вартість, що встановлена у пунктах 1 та 2 частини 1 цієї статті, здійснюється без застосування порядку проведення спрощених закупівель, встановленого цим Законом, у разі якщо було двічі відмінено спрощену закупівлю через відсутність учасників, у тому числі частково (за лотом). При цьому предмет закупівлі, його технічні та якісні характеристики, вимоги до учасника не повинні відрізнятися від тих, що були визначені замовником в оголошенні про спрощену закупівлю.

Насправді ситуація аналогічна з попередньою. Є нагальна невідкладна потреба — працюємо за Постановою № 169. А в мирний час вже будемо використовувати виключення, якщо потреба не відпаде.

Нагадуємо, що на порталі RADNUK.COM.UA створений безкоштовний розділ

«Воєнний стан» із прикладами документів.